

I. SKVARČINA, *Portret Katarine Buljan Gilardi*, Split, Galerija umjetnina

(1928). Njegovi prvi radovi nastali su 1923/24 (*Veronikin rubac, Raspeće*), ali se tek poslije umirovljenja (1956) posvećuje isključivo slikarstvu; od 1953. živio u Zaprešiću.

Pedesetih godina nastaje niz njegovih slika i crteža zaokupljenih realnošću predmetnoga okoliša (*Vlak*, 1950; *Zaprešićka rampa*, 1956; *Golubovečki rudnik*, 1957). U njima se u potpunosti oblikovala poetika toga osebnog umjetnika i njegov karakterističan lik. rukopis. Senzibilan kolorist i crtač, slika sitnim potezima kista, dotjerujući svaku pojedinost; u prikazima likova i osebnosti perspektivi zapažaju se njegova karakteristična izobličenja i sloboda izraza (*Križanje vlakova*, 1957; *Popovski park*, 1958). Poč. 60-ih godina Skurjeni se okreće svijetu mašte i izmišljenih priča te tako nastaje jedan od najautentičnijih opusa u hrv. naivnoj umjetnosti, nadahnuto nadrealističkom poetikom (*Crno jezero*, 1960; *Moja biografija*, 1961; *Povratak Gagarina iz Svemira*, 1961; *Gorgona*, 1962). Slijedeći unutrašnju, nagonsku potrebu, slika svoje vizije i snove (*Sanjao sam da moram preplivati ovu uzburkanu Savu*, 1969). Stvorio je neobične lirske pejzaže svojega zavičaja kao i urbane krajolike u kojima je poput bajki ispričao svoje iskustvo ili traganje za neuhvatljivim (*Stari Pariz*, 1964; *Prvi ljudi na Mjesecu*, 1969; *Moja obitelj*, 1972). Specifičan kolorizam, poetičnost i nadahnuta interpretacija prirode zrače iz njegovih simboličnih kompozicija (*Nekad započeto, nikad dovršeno*, 1973). God. 1959. izašla je mapa crteža *Eulalia* (s pjesmama I. Mangjelosa), 1972. mapa grafika u izdanju »Zbirke Bišupić« u Zagrebu, a 1975. objavljuje svoje crteže u knjizi pjesama A. Dedića *Zamišljeno pristanje*. — Samostalno je izlagao u Zagrebu (1958, 1962, 1964, retrospektiva 1977, 1984, 1988), Parizu (1962), Kölnu (1963), Zürichu (1968),

Zlataru (1973), Milanu (1978) i Zaprešiću (1987). Galerija Matije Skurjenija u Novim Dvorima kraj Zaprešića otvorena je 1987.

LIT.: M. Bašičević, Matija Skurjeni (katalog), Zagreb 1958. — G. Gamulin, Matija Skurjeni (katalog), Zagreb 1962. — B. Kelemen, Naivno slikarstvo Jugoslavije, Zagreb 1969. — R. Putar i B. Kelemen, Matija Skurjeni (katalog), Zagreb 1977. — V. Maleković, Skurjeni, Zagreb 1982. — Ch. Zander i V. Crnković, Hommage à Matija Skurjeni, München 1987. — V. Maleković, Matija Skurjeni — život i djelo, Zaprešić 1987. N. Kri.

SKUTARI, Petar, povjesničar umjetnosti (Budva, 11. II. 1931). Završio studij na Filozofskome fakultetu u Zagrebu 1957. Bio je lik. pedagog i ravnatelj Gradskoga muzeja u Karlovcu, gdje je 1977–94. voditelj Galerije »Vjekoslav Karas«. Organizira izložbe, piše predgovore u katalozima, proučava umjetnost u Karlovcu XIX. i XX. st. Slika krajolike u ulju i pastelu (*Popodnevna svjetla*, 1981; *Vrba nad Mrežnicom*, 1983; *Slavetički vinogradi*, 1987). Samostalno izlagao u Karlovcu i Budvi.

BIBL.: *Slikarstvo u Karlovcu od početka XX. st. do danas*, u knjizi: Karlovac 1579–1979, Karlovac 1979; *Karlovački slikari* (s Ankom Simić-Bulat), Karlovac 1979; *Karasova djela iz fonda Galerije »Vjekoslav Karas«*, Zbornik Gradskog muzeja Karlovac, 1984, 2; *Karas i oko Karasa* (katalog), Karlovac 1988.

LIT.: J. Baldani, Petar Skutari (katalog), Karlovac 1983. — M. Mužar, Petar Skutari — pasteli (katalog), Karlovac 1987. Ž. Sa.

SKVARČINA, Ivan (Squarcina, Giovanni), slikar (Zadar, 11. IX. 1825 — Venecija, 29. XII. 1891). God. 1842–53. uči na venec. Akademiji; do 1857. boravi i slika u Dalmaciji, najviše u Splitu. Prijateljuje sa zadarskim slikarom F. Salghetti-Driolijem. Dobivši stipendiju, usavršava se u Veneciji, Firenci, Rimu, Bologni, Sieni, Parmi i Genovi. Od 1860. do kraja života živi u Veneciji. Osam godina radi na svojem životnom djelu, velikoj kompoziciji s pov. sadržajem *Odricanje Galileja* (danas u priv.